

Älgstammen i Fyringens storlicens

Vintern 2012/2013

RESULTATBLAD 02 2013

Fyringens storlicens i Jämtland har låtit Svensk Naturförvaltning AB analysera älgstammens storlek, sammansättning och utveckling i licensområdet. Syftet har varit att presentera ett underlag som kan användas som samlat stöd för de 29 jaktlag som storlicensen består av.

FRÅN ÄLGÖBS TILL ÄLGAR

Flera metoder används för att beskriva älgstammens storlek, sammansättning och utveckling. Respektive metod har sina för- och nackdelar men om de används i kombination med varandra får man ett säkrare underlag. Med statistik från avskjutning och älgöbs kan man kontinuerligt följa stammens utveckling och få en uppfattning om den rådande trenden i tillväxten. Med regelbundna flyginventeringar kan man också med större säkerhet beskriva det faktiska antalet älgar.

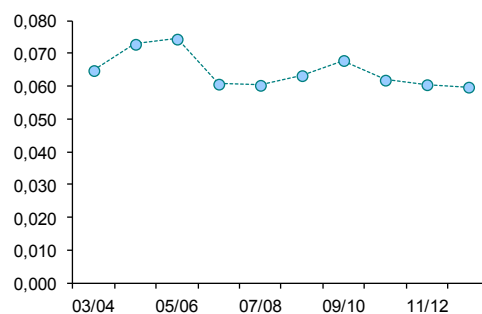
Resultaten för Fyringens storlicens kommer från en modellberäkning där vi vägt samman uppgifter om hur många älgar av olika kategorier som observerats respektive skjutits. En sådan beräkning förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år. Beräkningarna blir generellt säkrare ju fler år med data man utnyttjar, men förutsättningarna att observera en älg förändras ibland över tiden, vilket innebär att alltför långa tidsserier inte alltid är lämpliga att använda. I detta fall utnyttjades data för de senaste elva åren.

ÄLGÖBS OCH AVSKJUTNING

Antalet mantimmar i Älgöbsen har legat stabilt runt 16500 timmar under perioden. Förändringar i antalet mantimmar kan annars, beroende på vad som orsakat variationen, påverka resultatens tillförlitlighet.

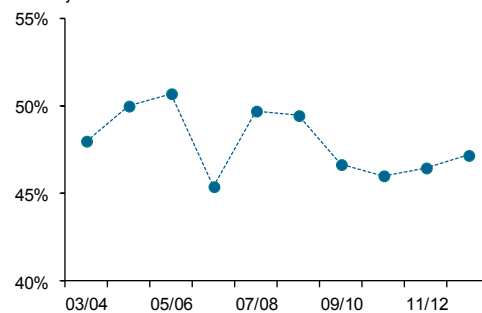
Antalet observerade älgar per mantimme har legat tämligen stabilt efter en nedgång 2006/2007 (figur 1). Andelen tjur bland vuxna älgar som skjutits har varierat men generellt varit nedåtgående (figur 2). Andelen kalvar av totalt skjutna djur uppvisar en nedåtgående trend (figur 3). I genomsnitt har 46% av de älgar som skjutits varit kalvar.

Obs per mantimme

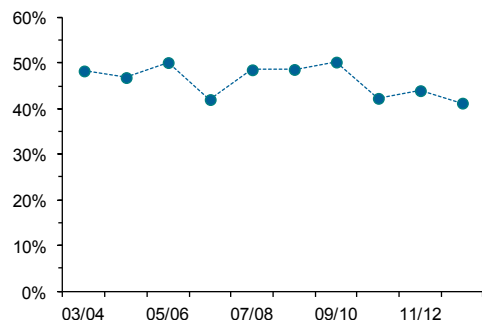
Figur 1

Andel tjurar av vuxna

Figur 2

Andel kalvar

Figur 3

STAMMENS UTVECKLING

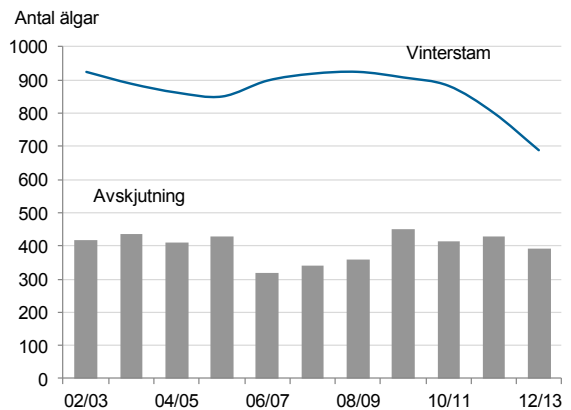
Antalet älgar i området är, av beräkningarna att döma, knappt 700 stycken vintern 2012/2013 (figur 4, tabell 1). Trenden för antalet älgar är nedåtgående, något som man inte kan se direkt av antalet obsar per mantimme (figur 1). Skillnaden visar på faran i att använda obs per mantimme för att bedöma utvecklingen i älgstammen.

Den beräknade fördelningen av älgar i vinterstammen 2012/2013 var: 27% tjurar, 54% kor samt 19% kalvar (figur 6). Förhållandet har inte varierat nämnvärt och nedgången syns för alla djurslag (figur 5).

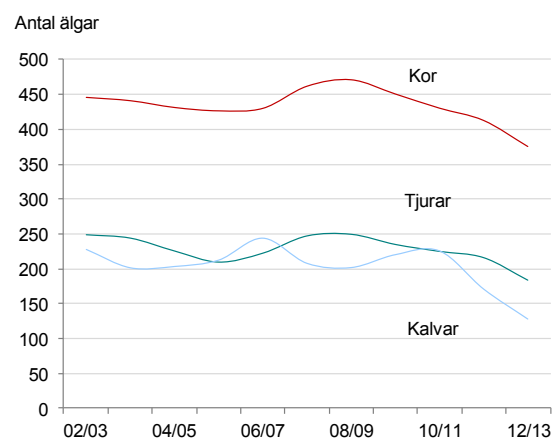
Antalet kalvar per ko före jakten 2012/2013 beräknades till 0,58 vilket var klart under medelvärdet för hela perioden (0,71).

Ett lägre reproduktionstal ihop med en tämligen oförändrad avskjutning (figur 4) är den viktigaste förklaringen till en nedgång av antal älgar i stammen. I nuläget balanseras inte avskjutning mot det antal älgar som föds varje år.

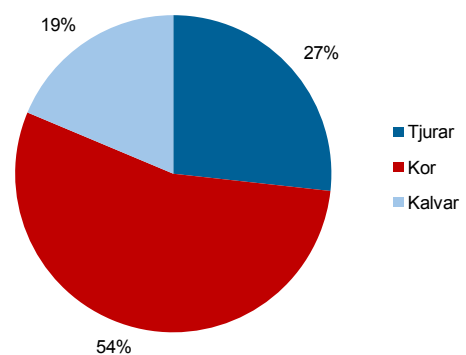
En modellberäkning av älgstammens utveckling beskriver utvecklingen av älgstammen under hela tidsperioden. Det innebär att när man lägger till data från senaste året och gör om en beräkning kan resultaten från tidigare år skilja sig något från vad som redovisas i denna rapport.

Figur 4

Figur 5

Figur 6

Foto: Magnus Nyman

Tabell 1. Älgstammen i Fyringens storlicens 2012/2013

	Sommar	Vinter
Antal älgar	1080	687
Älgar per 1000 ha	14,0	8,9
Antal tjurar	293	184
Antal kor	497	375
Antal kalvar	290	128
Kalv per ko	0,58	0,34
Könskvot	37%	33%